

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
ระเบียบกระทรวงมหาดไทย
ว่าด้วยการดำเนินงานหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชน
พ.ศ. 2547

**ระเบียบกระทรวงมหาดไทย
ว่าด้วยการดำเนินงานหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชน
พ.ศ.2547**

.....

เพื่อให้ประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสารและบริการสาธารณะที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและของรัฐ อย่างรวดเร็ว กว้างขวาง เสมอภาค และเท่าเทียมกัน อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาท้องถิ่น เศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครอง และการเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่ประชาคมหมู่บ้านและชุมชน ด้านการบริหาร การพัฒนาและตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและของรัฐ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 77 แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496 มาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ.2542 และมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจึงออกระเบียบดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดำเนินงานหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชน พ.ศ.2547”

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ 3 บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใด ซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

หมวด 1

ข้อความทั่วไป

ข้อ 4 ในระเบียบนี้

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบล ยกเว้น องค์การบริหารส่วนจังหวัดและกรุงเทพมหานคร

“สภาท้องถิ่น” หมายความว่า สภาเทศบาล สภาเมืองพัทยาและสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

“หอกระจายข่าว” หมายความว่า เครื่องมือสื่อสารที่รัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดสร้างขึ้นในการกระจายเสียงในหมู่บ้าน ชุมชน เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารและบริการสาธารณะที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและของรัฐให้ประชาชนได้รับ ประโยชน์รวมทั้งเผยแพร่ความคิดเห็น ความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นในด้านการบริหาร การพัฒนาและตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและของรัฐ

“ข่าว” หมายความว่า ข้อมูล ข่าวสาร ที่เกี่ยวข้องกับการบริการสาธารณะที่อยู่ในอำนาจ หน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและของรัฐ รวมทั้งข้อมูล ข่าวสารของประชาชนในท้องถิ่น หรือของรัฐ ที่สื่อให้ประชาชนในหมู่บ้านชุมชน ทราบเป็นการทั่วไป

“ผู้ประกาศข่าว” หมายความว่า ประชาชนในหมู่บ้านและชุมชน ซึ่งมีคุณสมบัติตามที่ กำหนด ข้าราชการ พนักงานเทศบาล พนักงานเมืองพัทยา พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล หรือลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ซึ่งได้รับการคัดเลือกคณะกรรมการบริหารการ ดำเนินงานหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นชอบ แต่งตั้ง

“ผู้บริหารท้องถิ่น” หมายความว่า นายกเทศมนตรี นายกเมืองพัทยา และนายกองค์การ บริหารส่วนตำบล

ข้อ 5 ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ โดยมีอำนาจตีความ และวินิจฉัยปัญหา กำหนดข้อบังคับ หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตาม ระเบียบนี้

ในกรณีที่มีเหตุจำเป็น ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจยกเว้นหรือผ่อนผันการปฏิบัติตามระเบียบนี้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในเขตจังหวัดแล้วรายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ยกเว้น หรือผ่อนผัน

หมวด 2

คณะกรรมการบริหารการดำเนินงานหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชน

ข้อ 6 ให้มีคณะกรรมการบริหารการดำเนินงานหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชนประกอบด้วย

- (1) ปลัดเทศบาล ปลัดเมืองพัทยา ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล หรือช่างโยธาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นๆ หรือบุคคลอื่นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นๆ มอบหมายเป็นที่ปรึกษา
- (2) ผู้ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมอบหมาย ไม่เกิน 3 คน เป็นกรรมการ
- (3) ประชาชนที่ประชาคมหมู่บ้านหรือชุมชนคัดเลือกตามจำนวนที่เห็นตามสมควร เป็นกรรมการ

ให้คณะกรรมการบริหารการดำเนินงานหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชนคัดเลือกกันเองให้มีประธานหนึ่งคน รองประธานหนึ่งคน และเลขานุการหนึ่งคน

คณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง มีหน้าที่ดูแลรักษาหอกระจายข่าว แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการในกรณีหอกระจายข่าวชำรุดเสียหาย จัดทำผังรายการ ผลิตข่าว คัดเลือกข่าวสารที่จะเผยแพร่ ควบคุมการเผยแพร่ข่าวสาร คัดเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมในหมู่บ้านหรือชุมชน ซึ่งอาจจะเป็นประชาชน ข้าราชการ หรือพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น เป็นผู้ประกาศข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชน เสนอองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่งตั้ง เพื่อทำหน้าที่ในการประกาศข่าวประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารที่ผ่านการกลั่นกรองของคณะกรรมการบริหารการดำเนินงานหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชนแล้ว รวมทั้งการรายงานผลการปฏิบัติงานและปัญหาอุปสรรคต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นๆ

ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีหอกระจายข่าวอยู่ในเขตพื้นที่กำหนดระเบียบปฏิบัติ และดำเนินการให้มีคณะกรรมการบริหารการดำเนินงานหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชน ตามความในข้อนี้

ข้อ 7 บุคคลที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมอบหมาย และบุคคลที่ได้รับการคัดเลือก จากประชาคมหมู่บ้านหรือชุมชน ตามความใน ข้อ 6 (2) และ ข้อ 6 (3) ตามลำดับ ต้องมีคุณสมบัติ ตาม (1) ถึง (5) และ ไม่มีลักษณะต้องห้ามตาม (6) ถึง (10) ดังต่อไปนี้

- (1) มีสัญชาติไทยและมีอายุไม่ต่ำกว่า ยี่สิบปีบริบูรณ์
- (2) มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่เป็นประจำ และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ในหมู่บ้าน หรือชุมชนนั้นๆ ติดต่อกันมานานแล้วไม่น้อยกว่า 180 วัน
- (3) มีความจงรักภักดี ต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- (4) เป็นบุคคลที่ประกอบอาชีพสุจริต ไม่ประพฤติตนเป็นภัยต่อสังคม
- (5) มีความเป็นกลางทางการเมือง
- (6) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช
- (7) เป็นผู้วิกลจริต จิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ ดิถยาเสพติดให้โทษ
- (8) หูหนวกและเป็นใบ้ซึ่งไม่สามารถอ่านและเขียนหนังสือได้
- (9) ต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายให้จำคุกหรือถูกคุมขังอยู่โดย หมายของศาลหรือคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย
- (10) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย ให้จำคุกตั้งแต่สองปีขึ้นไป และพ้นโทษมายังไม่ถึงห้าปีในวันที่ยื่นชื่อสมัครขอรับการคัดเลือก เว้นแต่ความผิด อันได้กระทำโดยประมาท

ข้อ 8 คณะกรรมการบริหารการดำเนินงานหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชน อยู่ในวาระคราวละสองปีนับแต่วันที่ดำรงตำแหน่ง

ข้อ 9 คณะกรรมการบริหารการดำเนินงานหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชนพ้น จากตำแหน่งเมื่อ

- (1) ครบกำหนดวาระ
- (2) ตาย

- (3) ลาออกโดยยื่นหนังสือลาออกต่อประธานคณะกรรมการบริหารการดำเนินงานหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชน ที่ตนดำรงตำแหน่งอยู่
- (4) ย้ายออกจากหมู่บ้านหรือชุมชน นั้น
- (5) ปรากฏภายหลังว่าขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ 7
- (6) กรณีที่กรรมการว่างลงเกินกว่ากึ่งหนึ่ง ให้กรรมการที่เหลือพ้นจากตำแหน่ง
- (7) ต้องโทษจำคุกฐานกระทำความผิดในคดีอาญา ยกเว้นการกระทำความผิด หลุโทษหรือกระทำความผิดโดยประมาท

ข้อ 10 ให้มีการประชุมคณะกรรมการบริหารการดำเนินงานหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชน อย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง โดยต้องมีกรรมการเข้าประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง จึงเป็นองค์ประชุม

ข้อ 11 ในการประชุมให้ที่ประชุมพิจารณาเฉพาะเรื่องที่อยู่ในระเบียบวาระการประชุม เท่านั้น

ข้อ 12 มติที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก หากคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานเป็นผู้ชี้ขาด และให้ถือว่าเป็นที่สุด

ข้อ 13 ที่ปรึกษาของคณะกรรมการบริหารการดำเนินงานหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชน มีสิทธิเข้าร่วมประชุมและมีสิทธิแสดงความคิดเห็นใดๆ ก็ได้ แต่ไม่มีสิทธิออกเสียงลงมติ

ข้อ 14 ให้ประธานคณะกรรมการบริหารการดำเนินงานหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชน ส่งรายงานการประชุมให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบภายใน 15 วัน นับแต่วันประชุม

หมวด 3

การบริหารการดำเนินงาน

ข้อ 15 ให้คณะกรรมการบริหารการดำเนินงานหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชน มีส่วนร่วมในการกำหนดพื้นที่การติดตั้งหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชน รวมทั้งการควบคุมดูแลรักษา

ข้อ 16 การใช้หอกระจายข่าวที่เกี่ยวกับการเลือกตั้ง ต้องอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด และอยู่ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการบริหารการดำเนินงานหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชน ดังต่อไปนี้

- (1) การขอใช้หอกระจายข่าวในการประชาสัมพันธ์หาเสียงเลือกตั้ง จะต้องอนุญาตให้ผู้สมัครหรือผู้แทนผู้สมัครและพรรคการเมืองใช้บริการหอกระจายข่าวอย่างเป็นธรรมและเสมอภาค โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด
- (2) การใช้หอกระจายข่าวเพื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการแนะนำคุณสมบัติของผู้สมัครหรือพรรคการเมือง ต้องประชาสัมพันธ์ให้อย่างเป็นธรรมและทั่วถึง
- (3) ในระหว่างที่มีการรณรงค์ประชาสัมพันธ์การเลือกตั้ง ให้ผู้ประกาศข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชน ใช้หอกระจายข่าวประกาศข่าวหรือประชาสัมพันธ์อย่างระมัดระวัง และเกิดความเป็นธรรม
- (4) เปิดโอกาสให้นักเรียนนักศึกษาหรือเยาวชน ในสถานศึกษาหรือในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ใช้บริการหอกระจายข่าว เพื่อแสดงความคิดเห็น เช่น อ่านข่าว อ่านบทความ หรือเรียงความเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้ง

ข้อ 17 ให้คณะกรรมการบริหารการดำเนินงานหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชนคัดเลือกข่าว ผลิตข่าว จัดรูปแบบรายการ โดยพิจารณาคัดเลือกเรื่องดังต่อไปนี้ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบตามความเหมาะสม

- (1) นโยบายของรัฐบาลและส่วนราชการ
- (2) โครงสร้างการจัดองค์กรอำนาจหน้าที่และการดำเนินงานของรัฐ
- (3) กฎมติคณะรัฐมนตรี ข้อบังคับ คำสั่ง หนังสือเวียน ระเบียบ แบบแผนที่ใช้บังคับเป็นการทั่วไป
- (4) ผลการพิจารณาหรือคำวินิจฉัยที่มีผลโดยตรงต่อประชาชน
- (5) แผนงาน โครงการ และงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

- (6) การบริการสาธารณะที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของจังหวัด อำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับประชาชนในหมู่บ้านและชุมชน
- (7) การขอความร่วมมือระหว่างราชการกับประชาชน หรือกิจกรรมที่ต้องการความคิดเห็น ข้อเสนอแนะของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเกี่ยวกับการบริหารการพัฒนาท้องถิ่น การดำเนินงานของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพลง บทความ สารคดี เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต และการพัฒนาอาชีพ เป็นต้น
- (8) อื่นๆ ที่คณะกรรมการบริหารการดำเนินงานหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชนพิจารณาแล้วเห็นว่าจะประโยชน์ต่อหมู่บ้านและชุมชน ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ราชการหรือบุคคลอื่น

ข้อ 18 กรณีที่รัฐบาลหรือส่วนราชการมีนโยบายที่จะประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการประชาสัมพันธ์นโยบายนั้น

ข้อ 19 ห้ามมิให้ดำเนินการประชาสัมพันธ์ข่าวในลักษณะดังต่อไปนี้ ผ่านทางหอกระจายข่าว

- (1) อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อสถาบันพระมหากษัตริย์
- (2) อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือการคลังของประเทศ
- (3) เป็นการกล่าวหาให้ร้ายกับบุคคล คณะบุคคล หรือผู้ใดอันจะก่อให้เกิดความเสียหายใดๆ ขึ้นภายใน
- (4) อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต หรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด
- (5) เป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร

ข้อ 20 ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนที่จะได้รับการพิจารณาคัดเลือกเป็นผู้ประกาศข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชน ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามครบถ้วนตามข้อ 7 (2) ถึง 7 (10) และมีคุณสมบัติเพิ่มเติม ดังนี้

- (1) มีสัญชาติไทย และอายุไม่น้อยกว่า 18 ปีบริบูรณ์
- (2) มีความรู้ไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
- (3) มีบุคลิกภาพ และมนุษยสัมพันธ์ เป็นที่ยอมรับของประชาชน

- (4) สนใจติดตามข่าวสารของทางราชการและประชาชนจากสื่อต่างๆ เป็นประจำ
- ข้อ 21 ผู้ประกาศข่าว มีหน้าที่ความรับผิดชอบดังนี้
- (1) เป็นตัวแทนของหมู่บ้าน ชุมชน และราชการในการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนทราบ
 - (2) พิจารณาคัดเลือกข่าว การผลิตข่าวและจัดรูปแบบรายการเสนอคณะกรรมการบริหารการดำเนินงานหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชนให้ความเห็นชอบเป็นรายสัปดาห์หรือประจำเดือน เพื่อประกาศให้ประชาชนทราบ
 - (3) จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจเรื่อง โครงการ หรือผลงานรัฐบาลโดยเฉพาะ โครงการที่ต้องการความร่วมมือระหว่างราชการกับประชาชน หรือ โครงการที่มีผลกระทบต่อประชาชนหรือองค์กร
 - (4) อำนวยความสะดวกในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐประสานขอความร่วมมือ
 - (5) อื่นๆ ตามที่คณะกรรมการบริหารการดำเนินงานหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชนมอบหมาย

ข้อ 22 ผู้ประกาศข่าว มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 2 ปี นับแต่ได้รับการเลือกตั้ง และสถานภาพผู้ประกาศข่าว สิ้นสุดลงด้วยเหตุหนึ่งเหตุใด ดังต่อไปนี้

- (1) ตาย
- (2) ลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อประธานคณะกรรมการบริหารการดำเนินงานหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชน
- (3) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม ตามข้อ 20
- (4) กระทำการฝ่าฝืนระเบียบนี้ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีคำสั่งให้ออกตามมติคณะกรรมการบริหารการดำเนินงานหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชน

เมื่อสถานภาพของผู้ประกาศข่าวสิ้นสุดลงตามความในข้อนี้ ให้คณะกรรมการบริหารการดำเนินงานหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชนพิจารณาคัดเลือกผู้ที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามความในข้อ 20 เสนอองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่งตั้งให้ทำหน้าที่เป็นผู้ประกาศข่าวประจำหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชนแทนภายใน 15 วัน

ข้อ 23 ให้คณะกรรมการบริหารการดำเนินงานหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชนดูแลบำรุงรักษา และซ่อมแซมหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชนให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ อยู่เสมอ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความช่วยเหลือด้านเทคนิคและงบประมาณตามความจำเป็น

ข้อ 24 คณะกรรมการบริหารการดำเนินการหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชนอาจตั้งกองทุนหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชน เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารงาน การดูแลและซ่อมบำรุง

ข้อ 25 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชนในเขตที่รับผิดชอบ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่คณะกรรมการบริหารการดำเนินงานหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านและชุมชน

ประกาศ ณ วันที่ 1 เดือน กันยายน พ.ศ.2547

(นายประชา มาลีนนท์)

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย